

တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤ-“ပုၤမၤတၢ်ခိၣ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိ- မ့ၢ်နတၢ်ဘၣ်ထွဲဘၣ်ဃးလိာ်အသးန့ၣ် မၤအသးဒ်လဲၣ်?”

တၢ်တီၢ်ထူ- ပုၤမၤတၢ်ခိၣ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိခံကပၤလၢက ဘၣ်ဃးဒီးမၤတၢ်ဘၣ်ယွၤသး.

၁. “ကစၢ်- ကုၢ်” အတၢ်ဘၣ်ထွဲဘၣ်ဃးလိာ်အသးလၢ ရံၣ်မုၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိတၢ်ဘျၢဖိလၢ

- ကုၢ်(လၢဟ့ၣ်လုၤအကုၢ်န့ၣ် doulos) လၢလိာ်စီဆုံအသိတကတြုၢ်အပူၤဒီး secular Greek အတၢ်မၤလိမၤဒီးအပူၤန့ၣ် အခိပညီမ့ၢ်ဒ်ထဲ ကုၢ် တမံၤခိၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိန့ၣ် ပုၤဘၣ်မၤလဲ(ငါ) အီၤ, ပုၤဘၣ်ဟ့ၣ်အီၤအမၤတၢ်အဘျးအလဲ; **ကုၢ်တခီပုၤအီၤ**(၂ မိ. ၁၉:၅; ၃ မိ. ၂၅:၅၅; ၁ ကရံၣ်. ၆:၁၉-၂၀).
- လၢရံၣ်မုၢ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သိအဖိလၢန့ၣ်, ကုၢ်န့ၣ် ပုၤပုၤအီၤ,ပုၤဆါလီၤအီၤ ဒ်အမ့ၢ်ပုၤ အစုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်အသး; အဝဲသ့ၣ် အသးစးတၢ်ဘျၢ တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တအိၣ်ဘၣ်, အဝဲသ့ၣ် ဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢအကစၢ်; ဒီးအမူအဒါအိၣ်ဒ်ထဲတမံၤခိၣ်- မၤမ့ၢ်အကစၢ်အသး.

၂. ပတၢ်ဘၣ်ထွဲဘၣ်ဃးလိာ်သးဒီးပုၤမၤတၢ်ခိၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိန့ၣ် ပမၤမ့ၢ်ဘၣ်ဒီး ကဲဘျးကဲဖျိဝဲ

- စီပီလုၤအလံာ်ပရၢလၢ **စီပုၤလံမိၣ်**အဂီၢ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဆုၢ်အီၤတုၤ တဘျီဃီဒီး**ကလီးစံ**စ့ၢ်ကီးလီၤ. စီအီးနံၤစုမူ မၤကမၢ်ဘၣ်အကစၢ် စီပုၤလံမိၣ် အယံ အဝဲဃုၢ်ဆူ ရံၣ်(ရံၣ်မုၢ်အကီၢ်); ဘၣ်ဆၣ် စီအီးနံၤစုမူ ကဲထီၣ်က့ၤပုၤခရံၣ်ဖိ. ပုၤတၢ်မၤဖိစီပီလုၤဆုၢ်ကဒါက့ၤအီၤဆူအကစၢ်စီပုၤလံမိၣ်အအိၣ်ဃုၢ်ဒီးတၢ်မၤလိာ်.
- ပုၤတခီဘိမုၢ်ဖိအပဒိၣ်တၢ်ပတၢ်ပြးကဘၣ်ဒီးသဒါတၢ်ဘျးတၢ်ဘျးအတၢ်သဘျးဒီး စံၣ်ညီၣ်ပုၤမၤတၢ်ဒီးဘးလၢ ဟီၣ်ခိၣ်ဖိတကီးဟီၣ်ခိၣ်ဖိ(၂:၁၆-၁၇; ရံၣ်. ၁၃:၁-၁၀).
- **ကုၢ်ကဘၣ်ဒိကန့ၣ်မၤထွဲတၢ်ခဲလၢက** လၢအလီၤပလိာ်သးဒီးယွၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သိ, ဒီးအတၢ်မၤလိာ်(၁:၉-၁၀; ၃:၁၆-၁၇, ၂၂က). ကုၢ်လၢပုၤမၤန့ၢ်မၤယၢ်အီၤန့ၣ် ဒ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢယွၤဟ့ၣ်အီၤအသး, အဝဲဃုၢ်ပုၤဖျးအသးသ့လီၤ(၅ မိ. ၂၃:၁၅-၁၆; ၂၄:၇; ၂ မိ. ၂၁:၁၆).
- မ့ၢ်တဲလၢ **negatively** န့ၣ်- ကုၢ်တဖၣ် တဘၣ်ဒိကန့ၣ်အကစၢ်အကလုာ်ထဲလၢ**နီၢ်ခိတကပၤခိၣ်ဘၣ်- မၤဂ့ၢ်တၢ်လၢပုၤမၤညါ**, ဒ် **မၤမ့ၢ်ထဲပုၤကညီအသးတမံၤခိၣ်ဘၣ်**(၃:၂၂ခ).
- မ့ၢ်တဲလၢ **positivity** တကပၤန့ၣ်, ပုၤခရံၣ်ဖိလၢအကဲကုၢ်**တဖၣ်**န့ၣ် ကဘၣ်**မၤမ့ၢ်ကစၢ်ယုၣ်ရှုး**အသး လၢ **အဟဲလၢအသ့ၣ်ကံၢ်အသးလဲ, အအဲၣ်ယွၤပျံၤယွၤ(၃: ၂၂(ဂ), မၤတလၢသ့ၣ်ဒီးဖျါၣ်သးဒီးဖျါၣ်(မၤလၢကံၢ်လၢကံၢ်ဘါ) လၢကစၢ်ယုၣ်ရှုးအဂီၢ် ဒီးတမ့ၢ်ဘၣ်လၢပုၤကညီအဂီၢ်ဘၣ်(၃: ၂၃). **ဘၣ်မနုၤအယံလဲၣ်?** မ့ၢ် တၢ် **ခံမံၤအယံ**(ရံၣ်. ၂:၁၅; ၁၄: ၂၃)-
 1. **ခိၣ်ဖး-** သုသ့ၣ်ညါလၢသုကဒီးန့ၣ်ဘၣ်**လၢကစၢ်အစုပုၤတၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်န့ၢ်သါ**(၃:၂၄). ပမ့ၢ် ကစၢ်ယုၣ်ရှုးအကုၢ်အပုၤ(၄:၇, ၁၂; ၁ ကရံၣ်. ၇:၂၂; ရံၣ်. ၆:၂၂; စး၁၂-၁၇).
 2. **တၢ်စံၣ်ညီၣ်-** ပုၤလၢအမၤကမၢ်တၢ်န့ၣ် ကစၢ်ယုၣ်ရှုး ကဟ့ၣ်ကဲက့ၤအီၤဒ်န့ၣ်အသး(၃: ၂၅; ကလၢ. ၆:၇). ကစၢ်ယုၣ်ရှုး ပတၢ်ဆုၢ်တၢ် **တီတီလိလိၤ**(စး. ၈၉:၁၄).**

၃. ကစၢ်(ယုၣ်ရှုး)အတၢ်တီတၢ်လိၤန့ၣ် အိၣ်ဒီး အကန့ၣ်ခံကပၤလၢက

- ခရံၣ်ကစၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ပုၤခဲလၢက**အစံၣ်ညီၣ်ကွီၢ်**(မၤတၢ် ၁၇:၃၁); လၢအဝဲအဂီၢ်န့ၣ် **တၢ်ကွီၢ်မိၢ်ဒိၣ်ဆံးအါစုၤတအိၣ်ဘၣ်**(၃:၂၅; ၄:၁; ရံၣ်. ၂:၄-၁၁; မၤတၢ် ၁၀:၃၄-၃၆). တၢ်ကတိၤလၢအမ့ၢ် ကုၢ်ဒီးကစၢ်န့ၣ် မ့ၢ်မ့ၢ်လၢ ကစၢ်ယုၣ်ရှုးအဂီၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ဒ်သီးသီး, ထဲသီးတုၤသီးလိာ်သးလီၤ(အ့ၢ်. ၆:၈).
- **တၢ်တီတီလိလိၤဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဘၣ်န့ၣ်**မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်? (၄:၁; လူၤ. ၂၃:၄၁) ကဘၣ်ပာဝဲ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ အတၢ်ဘၣ်ထွဲဘၣ်ဃးလိာ်သး. ကုၢ်လၢအမၤ**ကမၢ်တၢ်န့ၣ်**(၃:၂၅) တဘၣ်ဃုၢ်ကွီၢ်ဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ် ကဘၣ်ဟ့ၣ်က့ၤ အတၢ်ကမၢ်, ကဘၣ်မၤဘၣ်က့ၤအတၢ်ကမၢ်(ဖုၤလံ. ၁၅, ၁၈-၁၉); ယၢ်ကီၢ် ၂:၂၁၁၃).